

6. Пономарьова Г.Ф. Нові педагогічні технології / Г.Ф. Пономарьова, О.О. Бабакіна, С.Б. Беляєв. – Х., 2013. – 282 с.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ЯК СКЛАДОВА ЯКОСТІ ОСВІТИ У КОЛЕДЖІ НФаУ

О.В. Строна

Коледж Національного фармацевтичного університету

На сучасному етапі розвитку суспільства наявна необхідність професійної підготовки не просто високоосвіченого спеціаліста, а фахівця з нестандартним творчим мисленням.

Освітня діяльність в Коледжі Національного фармацевтичного університету спрямована на створення умов для особистого розвитку, творчої та інтелектуальної діяльності людини, можливостей для молоді у здобутті якісної освіти; формування національних та загальнолюдських цінностей, гармонійно розвиненої особистості, професійно-компетентних і конкурентоспроможних фахівців для потреб фармацевтичної галузі; розроблення та впровадження освітніх інноваційних та інформаційних технологій, на розвиток неперервної освіти впродовж життя, втілення української освіти в європейський і світовий простір.

Освітній процес – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться в Коледжі через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, що навчаються.

Високий рівень підготовки фахівців забезпечується завдяки вдосконаленню навчальних планів і програм навчальних дисциплін, оновленню навчально-методичного забезпечення (розробці та виданню підручників і навчальних посібників тощо), компетентному використанню сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, спрямованості на індивідуалізацію навчання та розвиток творчої активності студентів, упровадженню елементів дистанційного навчання.

Успіх професійної підготовки фахівців залежить від багатьох факторів, одним з яких є самостійна робота студентів.

Метою публікації є висвітлення досвіду організації самостійної роботи студентів заочної форми навчання як складової якості освіти у Коледжі НФаУ.

У процесі впровадження модульної системи навчання, значна частина навчального матеріалу виноситься на самостійне опрацювання студентами. Розширюється застосування інтерактивних форм роботи студента під керівництвом викладача.

Слід зауважити, що саме андрагогічний підхід дозволяє виокремити ті методи освіти студентів заочної форми навчання, які найбільшою мірою підвищують мотивацію навчання, забезпечують проблемно-рефлексивний підхід, сприяють розвитку професійної компетентності, подоланню негативних тенденцій освіти. Отже, якість професійної підготовки знаходиться у прямій залежності від рівня впровадження андрагогічного підходу на заочному відділенні.

Різні аспекти самостійної роботи під час навчання досліджені у наукових працях В. Андрущенка, М. Асаналієва, В. Євдокимова, К. Бабенко, Р. Гуревича, І. Лернера, П. Подкасістого, Є. Полата, С. Самігіна, М. Сметанського та ін. Науковці стверджують, що самостійна робота дозволяє успішно зміцнювати знання, ефективно підвищувати освітній рівень суб'єкта навчання, розвивати пізнавальні здібності.

При плануванні самостійної роботи студентів заочної форми навчання необхідно забезпечити наступне: реалізацію єдиного підходу викладачів до організації самостійної та індивідуальної роботи студентів; стимулювання систематичної самостійної роботи упродовж всього періоду навчання; розвиток умінь і навичок самостійної навчальної, практичної, дослідної роботи, оновлення, поглиблення професійних знань, якостей, рефлексивної культури; забезпечення можливостей вибору індивідуальної освітньої траєкторії кожним студентом з урахуванням індивідуальних потреб, можливостей та рівня підготовки; створення необхідних умов для творчого розвитку і саморозвитку особистості студента, задоволення освітніх потреб і запитів майбутніх фахівців.

Організація самостійної роботи студентів підпорядковується певним вимогам: розвиток мотиваційної установки у студентів, систематичність і безперервність, послідовність у роботі, правильне планування самостійної

роботи, використання відповідних методів, способів і прийомів роботи, керівництво з боку викладачів.

Така організація зумовлена зміною парадигми сучасної освіти та наявністю протиріччя: між стрімким темпом росту знань у сучасному світі та обмеженими можливостями їх засвоєння в період навчання. Саме це змушує суспільство переходити від традиційної моделі «освіти на все життя» до інноваційної моделі безперервної освіти впродовж життя.

Відповідно, викладачі у світлі нової освітньої парадигми повинні в першу чергу формувати у студентів уміння вчитися, потребу в самоосвіті, самовдосконаленні. Мета нової моделі навчання полягає не стільки у підвищенні якості викладання, скільки у підвищенні якості навчання.

Організація освітнього процесу на заочному відділенні має певні особливості. На кожному курсі проводяться дві сесії. Загальна тривалість сесії на 1-му та 2-му курсах – 30 днів, а на старших – 40 днів.

Таким чином, основне завдання полягає в оптимізації навчального навантаження під час сесій через ефективну організацію самостійної роботи та її якісне навчально-методичне забезпечення.

Час, відведений для самостійної роботи студентів заочного відділення, регламентується робочим навчальним планом і становить 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни.

Специфіка навчання на заочному відділенні полягає в тому, що самостійна робота студента відіграє найважливішу роль в освітньому процесі, тому, завданням викладачів є розробка та удосконалення заходів щодо організації індивідуальної консультативної роботи, формування електронної бази методичного забезпечення, оновлення контрольних завдань та вказівок щодо написання письмових робіт, формування електронних навчально-методичних комплексів дисциплін.

Електронна база даних, яка зосередила в собі інформаційно-методичне забезпечення освітнього процесу, постійно оновлюється та стає більш інформативною. В той же час, здійснюється постійний моніторинг якості наявного навчально-методичного забезпечення з боку керівництва коледжу.

Самостійна робота забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни: підручниками, навчальними та методичними посібниками, інструктивними матеріалами з кожної дисципліни, методичними рекомендаціями,

практикумами, зошитами для позааудиторної самостійної роботи, конспектами лекцій, відповідною науковою та фаховою монографічною та періодичною літературою. Методичні та інструктивні матеріали для самостійної роботи студента передбачають можливість проведення ним самоконтролю за рівнем розуміння і засвоєння навчального матеріалу.

При організації самостійної роботи студентів з використанням складного обладнання чи устаткування, складних систем доступу до інформації (наприклад, комп'ютерних баз даних) передбачено можливість отримання необхідної консультації або допомоги з боку фахівця (тьютора) з елементами дистанційного навчання. Слід зазначити, що саме очно-дистанційна форма навчання дозволяє вирішити протиріччя між обсягом (змістом) навчального матеріалу та лімітом навчального часу.

Нами враховується те, що освітній процес не може здійснюватися без ефективного зворотного зв'язку, який реалізується через контроль за його результатами. Якість контролю знань студентів і його достовірність дуже важливі для прийняття правильних рішень щодо вдосконалення освітнього процесу та організації самостійної роботи студентів.

Навчальний матеріал для самостійного засвоєння студентом виноситься на підсумковий контроль поряд з матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

Відомо, що провідними мотивами навчально-пізнавальної діяльності є пізнавальний (інтерес до знань) і професійний (бажання досконало опанувати майбутню спеціальність).

Тому основним завданням викладача стає не репродуктивне викладання набору готових знань, а організація активної самостійної роботи студентів.

Для забезпечення індивідуалізації та інтенсифікації освітнього процесу викладачі застосовують різноманітні методи та технології самостійної роботи студентів, а саме: проблемно-пошукові, проектні, колективної розумової діяльності, інформаційно-комунікаційних технологій тощо [2, с. 132].

Отже, управління самостійною роботою є однією з основних складових навчання, від якої залежить якість освіти в цілому та рівень кваліфікації майбутніх фахівців.

ЛІТЕРАТУРА

1. Стрілець С. І. Самостійна робота студентів як реалізація інноваційних процесів у системі освіти України / С. І. Стрілець // Трудова підготовка в сучасній школі. – 2012. – № 12. – С. 38-41.
2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 351 с.
3. Паршакова О. Проблеми організації та контролю самостійної роботи студентів у світлі Болонського освітнього процесу / Олена Паршакова // Вища освіта України. – 2010. – № 2. – С. 36–43.
4. Бойко А. М. Інтернаціоналізація освіти: тьюторство, педагогічний супровід самостійної роботи студентів / А. М. Бойко // Європейський вектор української освіти : зб. наук. праць / Полт. обл. рада, Упр-ня освіти і науки Полт. обл. держ. адміністрації, Полт. держ. пед. ун-т імені В.Г. Короленка, Полт. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти імені М.В. Остроградського. – Полтава, 2008. – С. 71–77.

НАВЧАЛЬНО - МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ФАРМАКОГНОЗІЯ» ЯК СКЛАДОВА ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАРМАЦЕВТІВ

В.М. Тюкіна , В.В. Берестова

Коледж Національного фармацевтичного університету

В сучасній освіті педагог веде постійний пошук нових форм та методів активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів, формування їх особистісно-професійних якостей.

Процес забезпечення якісної освіти вимагає від педагога постійної модернізації змісту навчання відповідно до вимог ринку праці, економічних умов, сучасних науково-технічних досягнень. Сучасна освіта потребує різних підходів, які полягають у створенні умов для розвитку творчої особистості, здатної до ефективної самореалізації, творчої праці, навчання протягом життя і збереженню та примноженню національних цінностей.